

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14193/2025
05.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ... код ..., чији су пуномоћници Биљана Николић, адвокат из ... и Срђан Спасојевић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Демир Н. Црновршанин, адвокат из ..., ради побијања дужникових правних радњи, одлучујући о ревизији тужених ББ и ВВ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2052/25 од 23.07.2025. године, у седници одржаној 05.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених ББ и ВВ, изјављена против става I изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2052/25 од 23.07.2025. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару П 23/24 од 07.05.2025. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено према туженом ББ из ... да је уговор о купопродаји непокретности оверен пред Јавним бележником Хафизом Хајровић ОПУ: бр. 859-2018 од 09.07.2018. године, којим је ДД са туженим ББ закључио уговор о купопродаји продао 80/234 удела на к.п. бр. ..., потес ..., уписане у препису ЛН .. КО Нови Пазар, у површини од 234 м², затим 202/7754 удела на к.п. бр. ..., уписане у ЛН бр. .. КО Нови Пазар, у површини од 77,54 м², објеката који није позната намена, изграђен без одобрења за изградњу, спратности 1+2, површине у габариту 74 м², као и објекат бр. 1 на к.п. бр. ..., уписан у препису ЛН бр. .. КО Нови Пазар, објекат за који није позната намена, изграђен без одобрења за изградњу, спратности Пр 1+1, површине 26 м², који се налази у Новом Пазару, у Ул. ..., као и објекат бр. 2, на к.п. ..., уписан у препису ЛН бр. ... КО Нови Пазар, не производи

правно дејство према тужиоцу до висине његовог потраживања према ДД из Новог Пазара који има по основу уговора о зајму на основу ког је донета правноснажна пресуда Гж 2217/17 којим је обавезан ДД да овде тужиоцу исплати износ од 149.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате са каматом коју прописује Европска централна банка од 09.11.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до исплате, са законском затезном каматом, почев од дана подношења тужбе до исплате, што је тужени ББ дужан да призна и трпи да наведена имовина буде предмет извршења у поступку који се води пред Основним судом у Новом Пазару ИИ 798/2018. године, ради наплате потраживања од тужиоца који има према ДД. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено према туженом ВВ из ..., да уговор о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 793/2019 од 03.10.2019. године, којим је тужени ББ са туженим ВВ закључио уговор о купопродаји и продао 80/234 удела на к.п. бр. ... уписане у препису ЛН ... КО Нови Пазар у површини од 234 м², затим земљиште под зградом-објектом површине 74 м², земљиште под зградом – објектом површине 26 м², земљиште уз зграду - објекат, површине 134 м², зграду бр. 1, за коју није позната намена, спратности Пр+2 Сп, зграду бр. 2 за коју није позната намена, спратности Пр + 1 Сп и уговор о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 208-2021 од 18.02.2021. године којим је тужени ББ са туженима ВВ закључио уговор о купопродаји и продао кат.парц. бр. ... потес ... – земљиште под делом зграде, површине 0,11 ари и земљиште под зградом и другим објектом, површине 78,15 ари, укупне површине 78,26 ари, уписане на име продавца са уделом од 202/7826 у препису ЛН ... КО Нови Пазар, за купопродајну цену од 80.000 евра, не производи правно дејство према тужиоцу, до висине његовог потраживања према ДД из ..., који има по основу уговора о зајму на основу ког је донета правноснажна пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2217/17 којом је обавезан ДД да тужиоцу исплати износ од 140.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју прописује Европска централна банка од 09.11.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до исплате, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе до исплате, што је тужени ВВ дужан да призна и трпи да наведена имовина буде предмет извршења у поступку који се води пред Основним судом у Новом Пазару ИИ 798/2018, у износу и висини како је то одређено решењем о извршењу ради наплате потраживања тужиоца које има према ДД. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено према туженом ГГ из ... да уговори о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 511/23 од 07.03.2023. године, којим је ВВ закључио са туженим ГГ и продао КП ... потес ... – земљиште под делом зграде, површине 0,11 ари и земљиште под зградом и другим објектом, површине 78,15 ари, укупне површине 78,26 ари, уписане на име продавца са уделом од 202/7826 у препису ЛН ... КО Нови Пазар, за купопродајну цену од 80.000 евра и ОПУ 271-23 од 06.02.2023. године, којим је ВВ закључио са туженим ГГ и продао 80/234 удела на к.п. бр. ... уписане у препису ЛН ... КО Нови Пазар у површини од 234 м², објекат за који није позната намена, изграђен без одобрења за изградњу спратности Пр 1+2, површине у габариту 74 м², као и објекат бр. 1 на к.п. бр. ... уписан у ЛН ... КО Нови Пазар, објекат за који није позната намена, изграђен без одобрења за изградњу, спратности Пр1+1, површине 26 м², који се налази у Новом Пазару, у Ул ..., као и објекат бр. 2 на к.п. бр. ... уписане у ЛН ... КО Нови Пазар, за купопродајну цену од 80.000 евра, не производе правно дејство према тужиоцу до висине његовог потраживања према ДД у површини од 234 м², затим земљиште под зградом-објектом површине 74 м², земљиште под зградом – објектом површине 26 м², земљиште уз зграду - објекат, површине 134 м², зграду бр. 1, за коју

није позната намена, спратности Пр+2 Сп, зграду бр. 2 за коју није позната намена, спратности Пр + 1 Сп и уговор о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 208-2021 од 18.02.2021. године којим је тужени ББ са туженима ВВ закључио уговор о купопродаји и продао кат.парц. бр. ... потес ... – земљиште под делом зграде, површине 0,11 ари и земљиште под зградом и другим објектом, површине 78,15 ари, укупне површине 78,26 ари, уписане на име продавца са уделом од 202/7826 у препису ЛН ... КО Нови Пазар, за купопродајну цену од 80.000 евра, не производи правно дејство према тужиоцу, до висине његовог потраживања према ДД из ..., који има по основу уговора о зајму на основу ког је донета правноснажна пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2217/17 којом је обавезан ДД да тужиоцу исплати износ од 140.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју прописује Европска централна банка од 09.11.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до исплате, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе до исплате, што је тужени ГГ дужан да призна и трпи да наведена имовина буде предмет извршења у поступку који се води пред Основним судом у Новом Пазару ИИ 798/2018, у износу и висини како је то одређено решењем о извршењу ради наплате потраживања тужиоца које има према ДД. Ставом четвртим изреке, тужени су обавезани да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 2.223.454,05 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 2052/25 од 23.07.2025. године, ставом I изреке, одбио као неосновану, жалбу тужених ББ из Новог Пазара и ВВ из Београда и потврдио пресуду Вишег суда у Новом Пазару П 23/24 од 07.05.2025. године, у ставовима првом и другим изреке. Ставом II изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Новом Пазару П 23/24 од 07.05.2025. године, у ставовима трећем и четвртном изреке и у укинутом делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против поврђујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену (став I изреке), тужени ББ и ВВ су изјавили благовремену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужених, захтевајући накнаду трошкова ревизијског поступка.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревиденти у ревизији указују на битну повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави у смислу члана 407. став 2. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у својству зајмодавца са ДД, као зајмопримцем, закључио уговор о зајму новца 09.11.2011. године, који за предмет има 149.000 евра, а оверен је од стране Основног суда у Новом Пазару 10.11.2011.

године под бр. Ов1 15044/2011. Правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Пазару П 6/17 која је преиначена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2217/2017 од 17.05.2018. године, обавезан је ДД да на име дуга исплати тужиоцу 149.000 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју прописује Европска централна банка почев од 09.11.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до исплате, са законском затезном каматом. Решењем о извршењу Основног суда у Новом Пазару ИИ 798/18 од 11.07.2018. године, усвојен је предлог за извршење извршног повериоца АА (овде тужиоца), против извршног дужника ДД, ради наплате новчаног потраживања на основу правноснажне и извршне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2217/17 од 17.05.2017. године, за износ од 169.000 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан исплате, са припадајућом каматом, пописом, проценом и продајом непокретности, ближе назначених у том решењу и пописом, проценом и продајом покретних ствари извршног дужника. Пред Јавним бележником у Новом Пазару, ДД је са туженим ББ 24.08.2017. године закључио најпре предуговор о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 1173/2017, а потом и главни уговор о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 859-2018 којим је ДД продао ББ 80/234 удела на кат.парцели ... потес ..., уписане у препису ЛН ... КО Нови Пазар у површини од 234 м2, затим 202/7754 удела на к.п. бр. ..., уписане у препису ЛН бр. ... КО Нови Пазар, у површини од 77,54 м2, објекат за који није позната намена, изграђен без одобрења за изградњу, спратности Пр 1+2, површине у габариту 74 м2, као и објекат бр. 1 на к.п. бр. ..., уписан у препису ЛН бр. ... КО Нови Пазар, објекат за који није позната намена, изграђен без одобрења за изградњу, спратности Пр 1+1, површине 26 м2, који се налази у Новом Пазару, у Ул. ... бб, као и објекат бр. 2, на к.п. ..., уписан у препису ЛН бр. ... КО Нови Пазар, за купопродајну цену од 49.900 евра. Потом је тужени ББ 03.10.2019. године закључио уговор о купопродаји непокретности ОПУ: бр. 793-2019 са ВВ, који је оверен од стране Јавног бележника у Новом Пазару и којим је ББ продао ВВ 80/234 удела на к.п. бр. ... уписане у препису ЛН ... КО Нови Пазар у површини од 234 м2, затим земљиште под зградом-објектом површине 74 м2, земљиште под зградом – објектом површине 26 м2, земљиште уз зграду - објекат, површине 134 м2, зграду бр. 1, за коју није позната намена, спратности Пр+2 Сп, зграду бр. 2 за коју није позната намена, спратности Пр + 1 Сп, а потом су 18.02.2021. године тужени ББ и ВВ закључили још један уговор о купопродаји ОПУ: бр. 208-2021 којим је ББ продао ВВ кат.парц. бр. ... потес ... – земљиште под делом зграде, површине 0,11 ари и земљиште под зградом и другим објектом, површине 78,15 ари, укупне површине 78,26 ари, уписане на име продавца са уделом од 202/7826 у препису ЛН ... КО Нови Пазар, за купопродајну цену од 80.000 евра. ДД не прима пензију, нити има новчану накнаду од Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Нови Пазар, а такође се не налази у обавезном осигурању од 13.04.2023. године, када му је престало последње запослење. Такође је утврђено да ДД не остварује зараду, нити накнаду коју Фонд, сходно својој надлежности региструје. ДД нема уписане непокретности на територији Републике Србије. ВВ је, при закључењу предметних правних послова, знао за постојање спора, односно за дуг који ДД има према тужиоцу, као и да је ДД презадужен. При том, тужени ВВ је зет дужника ДД (сродник по тазбини у трећем степену), а чињеница презадужености дужника ДД била је позната и туженом ББ при закључењу предметних правних послова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца у односу на тужене – ревиденте, усвојили применом одредаба

чланова 280. став 1., 281. став 1. и 283. став 2. Закона о облигационим односима, налазећи да је у тренутку закључења предметних уговора о купопродаји туженима – ревидентима било познато да ДД, својим располагањем наноси штету повериоцу, овде тужиоцу, јер је презадужен и да њима није могла да остане непозната чињеница да ДД има дуг према тужиоцу имајући у виду да дужник живи у малом граду у коме га сви познају, па им је такође познато да је ДД презадужен. При том, тужени ВВ није оборио законску претпоставку и није доказао да му није било познато да дужник ДД предузетим располагањем наноси штету повериоцу, односно знао је да се прибављање његовог претходника, туженог ББ, могло побијати, док је тужилац доказао инсолвентност дужника.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су, усвајајњем тужбеног захтева тужиоца у односу на ревиденте, правилно применио материјално право.

Услови побијања дужникових правних радњи прописани су одредбом члана 281. Закона о облигационим односима, тако што се теретно располагање може побијати ако је у време располагања дужник знао или могао знати да предузетим располагањем наноси штету својим повериоцима и ако је трећем лицу са којим је или у чију је корист правна радња предузета то било познато или је могло бити познато (став 1.). Побијање се може вршити тужбом или приговором, на основу одредбе члана 283. став 1. истог Закона. Тужба за побијање подноси се против трећег лица са којим је или у чију је корист предузета правна радња која се побија, односно против његових универзалних правних следбеника, у смислу одредбе члана 283. став 2. Закона о облигационим односима. Дејство побијања прописано је у одредби члана 284. Закона о облигационим односима, тако што ако суд усвоји тужбени захтев, правна радња губи дејство само према тужиоцу и само колико је потребно за испуњење његовог потраживања.

У конкретном случају, утврђено је да су у тренутку закључења предметних уговора о купопродаји тужени знали, односно исти су могли да знају да су непокретности које су предмет купопродаје могле бити предмет побијања, јер је тим располагањем нанета штета тужиоцу, као повериоцу ДД, а да ВВ, који је његов зет, није оборио законску претпоставку прописану одредбом члана 281. став 2. Закона о облигационим односима, о томе да му је чињеница презадужености продавца била позната. Такође је доказана и инсолвентност дужника који нема средстава за испуњење потраживања према тужиоцу, као повериоцу.

Ревиденти у ревизији указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и оспоравају оцену доказа. Ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, у смислу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог Закона, што овде није случај. Оспоравање оцене доказа је без утицаја на одлучивање, имајући у виду да о томе које ће чињенице да узме као доказане одлучује суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, на основу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду да ревиденти ревизијом неосновано указују на погрешну примену материјалног права, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка тужиоцу нису били потребни у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић